

ÜLESTÕUSMISAJA V PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Ap 14:21-27)

Lugemine apostlite tegude raamatust:

Kui Paulus ja Barnabas olid Derbes evangeeliumi kuulutanud ja paljusid jüngriteks teinud, läksid nad tagasi Lüstrasse, Ikoonioni ja Antiookiasse. Seal kinnitasid nad jüngrite hingi, manitsesid neid usus kindlaks jääma ja ütlesid: “Teel jumalariiki ootab meid palju katsumusi.” Ja kui nad olid igale kogudusele käte pealepanemise läbi vanemad seadnud, siis nad palvetasid ja paastusid ühes nendega ja jätsid nad Issanda hooleks, kellesse need olid uskuma jäänud.

Pärast läksid nad läbi Pisiidia ja jõudsid Pamfüüliasse. Aga kui nad Perges olid kuulutanud Jumala Sõna, läksid nad Ataaliasse ning purjetasid sealt Antiookiasse, kust Jumala arm nad läkitas sellele tööle, mille nad nüüd olid lõpetanud. Kohale jõudnud, kutsusid nad koguduse kokku ja kõnelesid sellest, kui palju oli Jumal nende läbi sündida lasknud ja kui paljudele paganatele avanud usuvärava.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 145:8-9. 10-11. 12-13ab R:1)

R: Ma ülistan Sind, mu Jumal ja mu Kuningas.

Issand on armuline ja halastaja,
kannatlik ja suur oma helduse poolest.

Issand on hea kõigile
ja tema halastus on üle kõigi ta tegude.

R:

Issand, sind ülistavad kõik su teod
ja kiidavad kõik sinu pühad.

Nad räägivad su riigi ülevusest
ja kuulutavad sinu vägevusest.

R:

Et kõik inimlapsed teaksid sinu vägevust
ja sinu kuningriigi auhiilgust.

Sinu riik on kõigi ajastute kuningriik
ja sinu valitsemine kestab põlvest põlve.

R:

(Teine lugemine Ap 21:1-5a)

Lugemine püha Johannese ilmutuse raamatust:

Mina, Johannes, nägin uut taevast ja uut maad, sest esimene taevas ja esimene maa olid kadunud ning merd ei olnud enam. Ja ma nägin püha linna Jeruusalemma taevast, Jumala juurest, alla tulevat; ta oli ehitud nii, nagu ehitakse pruuti ta peigmehele. Ja ma kuulsin valju häält aujärjelt ütlevat: “Vaata, Jumala telk on inimeste juures, ja ta asub nende juurde elama ning nemad on tema rahvas ja Jumal ise on nendega.” Tema pühib ära kõik pisarad nende silmist ning surma ei ole enam. Ei ole leinamist ega kaebeid, ja vaeva ei ole enam, sest endised ajad on möödunud. Aga see, kes istus aujärjel, ütles: “Vaata, ma loon kõik uueks.”

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 13:34)

Halleluuja. Ma annan teile uue käsu:

armastage üksteist nii, nagu mina teid olen armastanud. Halleluuja.

(Evangeelium Jh 13:31-33a. 34-35)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Sel ajal, kui Juudas oli ära läinud, ütles Jeesus: “Nüüd on Inimese Poeg kirkastatud ja Jumal on temas kirkastatud. Ja kui Jumal on Temas kirkastatud, siis kirkastab Jumal temas ka iseend ja teeb seda viibimata. Lapsed, veel väheke aega olen ma teie juures. Te hakkate mind otsima, aga – nagu ma juutidele ütlesin, nõnda ütlen praegu ka teile – kuhu mina lähen, sinna teie ei saa tulla. Aga mina annan teile uue käsu: armastage üksteist! Nõnda nagu mina olen teid armastanud, nii armastage teiegi üksteist. Ja sellest, kui te üksteist armastate, mõistavad kõik, et teie olete minu jüngrid.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, tänane evangeelium algab sõnadega: kui Juudas oli ära läinud. Esimesel pilgul tundub, et nüüd on kõik hästi, pahategija on lahkunud, Jeesuse ümber jäävad ainult tema truud apostlid, kes on valmis talle kõikjale järgnema. Aga me teame, et see ühtsuse, usalduse ja armastuse moment läks mööda, ning et Juudas tuli tagasi, tuli tagasi koos sõdurite ja relvastatud

rahvajõuguga.

Paraku tuleb Juudas ikka ja jälle tagasi, ärkab ellu uutes põlvkondades, ja on valmis hetkelise kasu nimel või lihtsalt kiusu pärast kogu maailma segi pöörama. Jeesus on küll öelnud: “Ärge arvake, et ma olen tulnud rahu tooma maa peale! Ma ei ole tulnud tooma rahu, vaid mõõka.” Kuid see on tõe üks pool. Teine pool on see Juudas, kes võib ühel hetkel ärgata igaühes meist – minus ja sinus – ning hakata algul urgitsema lähedaste kallal ja lõpuks muuta põrguks kogu maailma. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, öeldakse ikka, et inimene on patune. Ausalt öeldes kõlab see väide õõnsalt ja räägib tegelikult patu põhiolomuse vastu. Patt peaks ju olema süü Jumala ees ja väljenduma nendes halbades tegudes, mida inimene teeb teadlikult ja vabatahtlikult. Mõiste “patt” tähistab olukorda, milles inimene küll teab, et tema kavatsetav tegu on vale, keelatud ja kahjulik, ta pole selleks ka sunnitud – aga teeb siiski. Kuid tihti lähtub halb tegu mitte niivõrd kurjusest, kuivõrd valesti valitud vahenditest mingi hüve saavutamisel.

Aga seegi pole veel kõik. Eriti müstiliseks muutub arusaamine inimeseks olemisest siis, kui süveneda küsimusse, mis on pärispatt. Üldiselt mõistetakse selle all kaasasündinud kuritegu oma Looja vastu. Kuidas nii? Piltlikult öeldes tähendaks see siis ju, et inimene pole veel õieti sündinudki, kui juba peaks toimuma tema hälli ümber kohtuistung, kus tõsimeeli arutatakse, missuguses hirmsas teos võiks maimuke süüdi olla.

Tegelikult seisame siin vastamisi üsna keerulise probleemide kõiepuntraga, mille puhul selle läbiraiumine ei aita. Kõigepealt, inimene ei saa valida oma vanemaid ega kasvatust, ei saa valida oma kaasasündinud iseloomu ega vaimuandeid. Ei saa ilmselt valida ka oma loomuse põhilisi omadusi: töökust ja võimet saada täiskasvanuks... see tähendab, valmisolekut võtta oma elu juhtohjad enda kätte ja vastutada oma tegude eest, parandada märgatud vead ja neid mitte enam korrata. Kuid peale selle kistakse inimene kasvades järkjärgult protsessidesse, mis hõlmavad nii poliitilisi, majanduslikke kui moraalseid tavaid ja põhimõtteid, ning millest paljud olid olemas juba aastasadu enne tema sündi.

Kõiki neid lähteandmeid arvesse võttes ei saa kõigil inimestel kõik elus hästi minna. Ekslikkus ja võimetetus saada probleemide ulatusest ülevaadet viib kas rumaluse, kurjuse või lihtsalt halva õnneni. Ellujäämisprogrammi kuuluvad tunded nagu nälg, janu, vaimne tasakaal, eneseteostusvajadus ja muu seesugune väänduvad selles pingeväljas pahatihti kirgedeks ja sõltuvusteks või sügavaks masenduseks. Samuti muudab niisugune kahevahelolek inimese sageli vastuvõtlikuks

autoriteetidele või ideoloogiatele, mis ei hooli tema inimväärikusest ja muudavad ta tahtetuks parteisõduriks, tegema teistele seda, mida oma nahal meeeldi tunda ei tahaks.

Tuttav psühhiaater avaldas mulle kord poolnaljatamisi oma ametikaaslaste seas levinud suhtumise, et põhimõtteliselt jagunevad kõik inimesed kaheks: need, kellel on juba vaimuhaiguse diagnoos ja need, keda pole veel lihtsalt piisavalt uuritud. Sarnaselt on avaldatud arvamust, et igal inimesel on hind: kui keegi näib patuta, siis tähendab see ainult, et talle pole tehtud piisavalt ahvatlevat pakkumist. Kahjuks vastab paljugi sellest tõe.

Armsad õed ja vennad, tänane evangeelium algas sõnadega: kui Juudas oli ära läinud. Juudas oli meie juurest ära läinud. See kõlab vaata et sama hästi kui “Kristus on surnuist ülest tõusnud”. Oh kui sageli on inimkond tahtnud uskuda, et Juudas on tõesti lahkunud ja enam tagasi ei tule, ei üksi ega koos endasarnastega – et kunagi ei tule enam sõdu, küüditamisi ega okupatsioone. Aga ta tuleb uuesti, ikka ja jälle, ning siis peame olema valmis tajuma oma hinge väärtust üle saatuse keerdkäikude. Mis ka ei juhtuks, peame uskuma, et meie tehtud teod ei kao, ei head ega halvad. Ja kui ka kõik meie saavutused hävinevad, peame ikka lootma igavese Jumala armastuse peale, et meid võetaks vastu sinna, kuhu Kristus on läinud meile aset valmistama. Aamen.